

Felelős szerkesztő:
FEHÉR ENDRE

KOVÁCS EMIL és TÁRSA

HENRY BERNSTEIN első filmszüzséje:
BOLDOGSÁG

Főszereplői: **CHARLES BOYER** és **GABY MORLAY**

Megjelent a „ROYAL APOLLO” és „FORUM” filmszínházakban

Budapest, 1936 május hó

Ha még nem játszotta,

**vegye
m ű s o r r a !**

Ha már játszotta,
reprizelje

az elmúlt idény leg-
nagyobb üzletfilmjeit:

Riói lányok

Fiatal asszonyok

**Egy modern asszony
szíve**

Kényes válóok

Ha én szabad volnék

**Élve hozzátok haza
őket**

Magyar filmjeink:

A kék bálvány

**A megfagyott
gyermek**

Feltétlen eredményt, nagy
bevételt jelent mozijának!

CZAUPPER MIKLÓS

**Helikon Filmkölcshöz és
Filmkereskedelmi Vállalat**

Budapest, VIII, József-körut 19

TELEFON: 30-9-05.

**A francia sajtó a „Rose
Marie“ párisi sikeréről**

A Rose Marie diadalmas elő-
adássorozata most fejeződött be a
Cinema Olymipában, a Metro 2000
ülékes párisi színházában. A kriti-
kusok összehasonlították a filmet az
eredeti operettel és az összehason-
lítás minden egyes esetben a film
javára ütött ki és mivel a Rose Marie
című operettnak hallatlan sikere volt,
egész biztos, hogy a filmre óriási
karrier vár Franciaországban. Aláb-
biakban közöljük a fontosabb kriti-
kák kivonatát:

Le Journal: Pazar és gyönyörű
látványosság... W. S. van Dyke, a
Fehér Arnyak és a Trader Horn
rendezője, mindent kihozott a ra-
gyogó milióból... lehetetlen ennél tö-
kéletesebbet, szebbet kívánni...

Le Matin: Gratulálnunk kell a pro-
ducereknek, akik W. S. van Dyket
bízták meg a Rose Marie rendezé-
sével... a külső felvételek legna-
gyobb mesterét... rendkívül szép ope-
rettfilm, melynek a legnagyobb si-
kert jósoljuk.

L'Intransigeant: Az a számtalan
színházlátogató, akiknek a Rose Marie
óriási színpadi sikerét köszönheti,
meg fogják nézni filmváltozatban is
és nem fogják megbánni, mert a
film úgy cselekményben, mint kiál-
lításban többet nyújt, a színpadnál...
felülmúlhatatlan felvételek... remek
»Totem tánc«, briliáns hangok.

Le Petit Parisien: Gyakran előfor-
dul, hogy egy operett vagy egy szín-
padi dráma a filmen veszít az ér-
tékeiből... ezúttal, hála W. S. van
Dyke kivételes tehetségének, a Rose
Marie filmváltozata lebilincselő
zeneköltéménnyé vált. W. S.
van Dyke rendezése igazi
mestermű, a Rose Marie még
több, mint diadal... Jeanette
MacDonald oly szép, oly természe-
tes, épp olyan nagy művésznő, ami-
lyen elsőrendű énekesnő és Nelson
Eddyben olyan partnerre talált, aki
méltó hozzá.

Le Petit Journal: A Rose Marie
filmváltozatának sikere felül fogja
múlni a színpadi sikert... Jeanette
MacDonald még soha szebb és jobb
nem volt és még soha méltóbb part-
nere Nelson Eddynél nem volt. Min-
denkinek meg kell néznie
a Rose Mariét!

A FILM

A MAGYAR MOZI ÉS FILMSZAKMA LAPJA
SZERKESZTI: SOMLÓ IMRE

III. év

1936. május hó

Filmgyártók! Itt az új hívógép!

A magyar filmgyártás történetében jelentős fejlődésnek számít, hogy egy új laboratóriumi vállalkozás áttért a magyar filmgyártás technikai feldolgozására. A kormány a maga részéről nemzeti és kulturális célokból mindent elkövetett, hogy a magyar filmgyártás ügyét előbbre vigye és épp ezért dícséretreméltó, hogy egy magánvállalkozás nagy tőkebefektetéssel szolgálatára áll ennek a nemzeti törekvésnek.

A *Filmatyp* laboratórium néhány hónappal ezelőtt kezdte meg működését és akkor saját rendszerű gépeivel csupán a külföldi filmek magyar nyelvű feliratozását végezte. Ezzel a munkájával sikerült már a *Filmatyp* laboratóriumnak előnyös pozíciót elfoglalni a magyar filmszakmában és a mostani továbbfejlődése azt mutatja, hogy a megkezdett úton továbbhaladva, komoly, nagy filmlaboratóriumi vállalkozássá fejlődik.

A *Filmatyp* laboratórium ügyvezető igazgatója az elmúlt napokban Párisba utazott, hogy ott rendeljen egy automata hívó- és szárítógépet vállalata számára. Magyarországon ugyanis ilyen természetű gépek gyártásával nem foglalkoznak és világszerte elismert a francia gyártásnak e téren való fejlettsége. A *Filmatyp* laboratórium részére egy olyan automata hívó- és szárítógépet sikerült Párisban megvásárolnia, amely *óránként 600 m filmet hív elő*. Ez annyit jelent, hogy egy nagy játékfilm 4 óra alatt keresztülzalad ezen a gépen és teljesen száraz állapotban szállításra készen rendelkezésre áll. A *Filmatyp* laboratóriumnak ez a nagy teljesítményű gépe nagy nyereséget jelent a magyar filmgyártásnak. Ezenkívül azonban a filmszakma más terén is nagyszerűen hasznosítható az új gép, amennyiben a külföldi gépek kópiái ezen a gépen itt készíthetők el Budapesten és így az a nemzetgazdasági előny is származhat egy ilyen nagyteljesítményű új gép üzembeállításából, hogy az eddig külföldről érkezett pozitív kópiákat a külföldi cégek képviselői idehaza fogják elkészíttetni. Természetes, hogy eddig is voltak cégek, amelyek itt készítették a kópiákat, de a *Filmatyp* laboratórium mostani technikai térhódítása erre nagyobb lehetőségeket biztosít.

Amint értesülünk, a *Filmatyp* laboratórium hívógépe június folyamán érkezik Budapestre és június végén már üzemben is lesz.

A *Filmatyp* laboratórium az új hívógépet éppen a legjobb időben állítja fel, amikor az új szezon kezdődik és a magyar filmgyártás örvendetes újjáéledéséről vannak hírek forgalomban.

A *Filmatyp* laboratórium nemcsak elsőrendű technikai segéd-eszközzel áll az új hívógéppel a magyar filmgyártás segítségére, hanem az elterjedt hírek szerint tervbevette az árak oly telőnyős megállapítását is, amely lehetővé teszi a filmgyártás költségeinek a csökkentését. Ezzel tehát magát a magyar filmgyártást is támogatja.

Szakmai körökben nagy érdeklődéssel és örömmel kísérik az új hívógép sorsát.

Szőgyén Tibor Banküzlet

VI., Teréz-körut 56.

Telefonok:

13-9-92, 26-3-27, 12-7-49

Alapítva: 1920

**Bankszerű
hitelműveletek**

A valóságok mozija

Newyorkból jelentik: Farsang utolján nyitotta meg kapuit a legcsodálatosabb mozgósínház a: *Reality*. Az óriási filmpalota 10.000 néző befogadására alkalmas, technikai berendezése még amerikai szem-szögből tekintve is bámulatos.

A valóságok mozija a *Reality*, amelynek hallatlan alap gondolata egy mondatban összefoglalva a következő: *mindaz, ami a vásznon történik, tükörképben a nézőtérén azonnal megtalálható.*

Ha a film valamelyik jelenetében *dohányoznak*, a széksorok előtt megjelenő apródsereg szivarral és cigarettával kínálja a nézőket; ha *étkeznek* a vásznon, a vállalat saját konyhájában készült kitűnő menüt szolgáltat fel a közönségnek. *Dugók durrannak* a vásznon: folyik a pezsgő a nézőtérén; *csókolódnak* a kedves színészek: természetesen jö-gük van erre a nézőknek is. A ganszterek *lövöldöznek*: tessék, meg van engedve a közönségnek is, hogy célbalőjjön. Ha *verekedést* mutat a vásznon: tovább folytatódik a nézőtérén; *meghal* a hős: a közönségnek jogában áll a példáját követni.

Az ötlet kiállításai határtalanok. Lapzártakor értesülünk arról, hogy a világ fővárosaiban az amerikai vállalkozók fiók »*Reality*«-k felállítását tervezik. (?)

Mozgósínházat

átvenne működési igazolvánnyal
bíró szakember. Ajánlatokat a
kiadóhivatalba kérek.

**Fizessen elő
„A FILM”-re**

Dr. Libertiny Márton

Elment.

Elment, azzal az úri gesztussal, amellyel a karakterben és gondolkozásban hasonlók gondoktól barázdált, de a becsület tisztaságával tündöklő homlokukhoz szokták az elkeseredés végső pillanatában emelni a meggyötört életük végére pontot tevő revolvert...

Elment!...

Meg fogjuk gyászolni; sokáig, nagyon sokáig fogjuk emlegetni és gyakran el fog hangzani a mondás — nem tudjuk, őszinte szívből fog-e jönni — »Ha tudtuk volna! Ha szólt volna!...«

Igen.

Aranyos szívünk van, — ha már nincs szükségünk rá! De addig, amíg a halálra készülők itt járnak közöttünk és tétova tekintetükből csak a vak nem tudja kiolvasni a szégyenükben el nem mondott könyörgést. Segítsetek rajtam, mert elveszek!... — addig mi ezt nem látjuk meg, nem értjük meg! Nem kutatjuk, hogy nem akarjuk-e megérteni, vagy nem tudjuk, de annyi bizonyos, hogy ez a szakma, amelynek minden tagja a végsőkig egymásra van utalva, ez a szakma, amelynek minden tagja volt már fenn is és lenn is, másképp kellene, hogy törődjön bajbajutott érdemes kartársaival.

Nem akkor kell segíteni, amikor a temetési költség előteremtéséről van szó, nem a halottnak, az özvegynek, az árvaaknak kell megmutatnunk, hogy van szívünk, hanem az élőknek.

Szomorú tény: szegények vagyunk valamennyien, gondokkal küzdünk mindnyájan és mégis azt kell mondanunk: itt az ideje, hogy a szakma minden tagjára úgy gondoljunk, mint egy nagy család szívbéli, édes gyermekére és ne várjuk be, hogy a bajbajutott kérjen, vagy kérés helyett a halált válassza, hanem abból a kevésből, amink van, adjunk, amíg adhatunk, mert nem lehessen tudni, hogy aki ma adhatna, de megtagadja, holnap nem szorul-e önmaga is segítő kéz támogatására!

Emberek!

Emlékezzünk! — Gondoljunk azokra, akik elestek ebben a szörnyű harcban, amit úgy hívnak: mindennapi kenyér! És gondoljunk azokra, akik ugyan még élnek, de akiknek az élete csak akkor menthető meg, ha mindannyian kegyetlen elszánással, soha és semmitől vissza nem riadó bátorsággal összefogunk, egymással — egymásért!

Ez az összefogás lesz a mi megmentőnk!

Ez az összefogás ad nekünk erőt ahhoz, hogy bárholnan, bármikor jöjjön is a szakma összességét, vagy egyeseit érő támadás, megdönthetetlen falanxként álljunk a megtámadott mellett és harcoljunk vállvetve az igazságért, a szakma jövőjéért, valamennyiünk boldogulásáért!

Nemes, nagy lelkének emléke legyen a mi örök megmentőnk.

Emberek! Emlékezzünk!...

Az óvatosság sohasem árt!...

Sam Tenkin török származású szélhámosnak, akit párizsi filmkörök megbízhatatlan fi'nfantasztának tartanak, sikerült behálózni Lupe Velez ismert amerikai filmstárt, akivel szerződéses viszonyba lépett európai filmek gyártására vonatkozóan. Természetesen a főszerepeket Lupe Veleznek kellett volna játszania.

A gyanútlan filmszínésznő áthajózott Európába és csak Párisban derült ki, hogy Sam Tenkin egyetlen centime gyártási tőkével sem rendelkezik. Lélektani motívumokon épült fel a török szélhámos terve, akinek elgondolása szerint a jól ismert fi'mszínésznő jelenlétét elegendőnek vélte ahhoz, hogy a tőke érdeklődését felkeltse a készülő »Lupe Velez«-filmek iránt.

Azonban, ember tervez... Lupe Velez menedzsere megúnta a hiábavaló várakozást és amikor Sam Tenkin produceri tevékenységéről saját bőrén kellett tapasztalatokat szereznie, az egész francia filmipart tette felelőssé Tenkin szélhámoságai miatt, sőt az U. S. A. részéről a francia filmekkel szembeni megtorló lépésekkel fenyegetődött. A »Hearst« lapok párizsi levelezője, Lees szerkesztő máris komolyan és éles hangon pertraktálta az esetet az amerikai sajtóban.

A »Chambre Syndicale de la az »Association Professionnelle de Cinematographique Francaise« és la Presse Cinematographique« a jövőbeni hasonló szélhámoságok megakadályozása végett bizottságot alakított, amely ellenőrizni hivatott azt, hogy idegen elemek a francia filmipart ne diszkreditálhassák.

Forog az idegen

A pesti nyár elmaradhatatlan színfoltja, megérkezésének időjelzője volt éveken keresztül a »mozi-szkeccs«, amely még a kánikula legforróbb napjaiban is telt házak mellett kacagtatta meg a pesti mozik publikumát.

Az idén ugyancsak készül ilyen vidám, mókás filmszkeccs, amelynek ötletes könyvét Halász Rudolf és Nádassy László írták. Címe: *Forog az idegen*. Márkus Alfréd írja hozzá a zeneszámokat, természetesen csupa briliáns slágert.

A filmszkeccsek elmaradhatatlan főszereplője, Radó Sándor mókázza végig ezidén is a »*Forog az idegen*«-t, szereplőtársai: Orosz Vilma és Feleki Kamill.

Antal József produkciójában Pásztor Béla fogja rendezni a június elején már bemutatásra kerülő filmet. Operatőrje Vedor Endre; a filmet Farkas Zoltán állította össze.

Szaporodnak

az angol stúdiók

A nagy elstree-i tűzkatasztrófa nyomán új, modern stúdiók épülnek Angliában. A Joe Rock Studio Ltd Elstree közelében öt hatalmas műtermet épített, amelynek költségeire félmillió fontot irányoztak elő. Az előmunkálatokat a napokban kezdték meg a harminc hold nagyságú területen. Három műterem 80 × 110 láb, egy 100 × 110 és az ötödik 110 × 150 láb nagyságú lesz. Az atelier halljai úgy vannak tervezve, hogy az egymással összefüggő komplexumok a 180—270 lábat is elérik. Saját mozgószínház, ruhatárak, praktikus irodahelyiségek a legmodernebb stílusban lesznek kiképezve; a hangos berendezéseket a Western Electric szállítja.

A tizenegyedik csapás

Irta: Dr. Váry Rezső

A napokban jelent meg a filmrendelet, amely közigazgatási úton megtiltja azt, hogy a másodhetes és későbbi mozgóképszínházak két slágert játszanak. Vegyük sorra a szakma összes érdekeltjeinek álláspontját és érdekeit, hogy megállapíthassuk, mennyire válik hasznára vagy kárára ez a rendelet a magyar filmszakmának. Mindenekelőtt általános szempontból kell megállapítanunk azt, hogy az a körülmény, miszerint egy tisztán üzleti kérdésbe, amely kizárólag konkurenciális szempontokban találhatja meg alapját, a közigazgatási hatóság beavatkozik, lehetetlen. Ez a beavatkozás és különösen az a körülmény, hogy a jövőre nézve a beavatkozási lehetőség még tárgabb, a legsúlyosabb következményeket rejti magában, mert ezek után senki sem fog merni a filmszakmában tőkét elhelyezni, hiszen holnap jöhet egy rendelet, amely e tőke mikénti sorsa felől közigazgatás úton határozhat. Ez a körülmény máris elriasztólag hat a tőkére, amely elhelyezkedést keres és így máris le kell szögeznünk azt, hogy a rendeletnek csupán a híre bénítólag hatott a szakmára. Most nézzük az egyes foglalkozási ágak szempontjából a kérdést:

A gyáros:

szerzés lehetőségét a magyar film-
Függetlenül attól, hogy a tőkét el-
riasztja s így megrágítja a tőke-
gyártás számára a rendelet, nem
hiszük, hogy a két sláger betiltása
a magyar filmgyártást bármiképen
is erősítené. A magyar filmgyártás-
nak a premierszínházon kívül szük-
sége van később játszó, jól fizetni
tudó színházakra. Abban a percben,
amidőn ezeknek a konkurenciális le-
hetősége megbénítatik, nem tud fi-
zetni a magyar filmért. Ez pedig
azt jelenti végeredményben, hogy
bármilyen jó is a magyar film, nem
fogja behozni magyar területen a
gyártási költségeket. Eddig is való-
sággal osztálysorsjáték volt egy-egy
magyar film sorsa, mert csak az eset-
ben tudta behozni a gyártás költ-
ségeit, ha »kiugrott«. Most még
akkor sem fogja tudni behozni és
így ez a rendelet a magyar film-
gyártás szempontjából katasztrófális.

A kölcsönző:

Mindenekelőtt számoljunk le az-
zal a dajkamesével, hogy valutáris
szempontok teszik kívánatossá a ren-
deletet, mert így kevesebb pénz megy
ki külföldre filmért. Miután a pre-
mier-mozik megjelenése adja meg a
szükségletnek a mennyiségét és a
premier-mozik ezután is, mint eddig
is, egy slágert játszanak, lényegé-
ben ugyanannyi film fog megjele-
ni, mint eddig és így ez a mese,
amely valutáris szempontokat han-
goztatott, szétfoszlik. Csupán
annyival kevesebb film fog meg-
jelenni, amennyi eddig utánjátszó
színházakban vagy másodhetes szín-
házakban jelent meg premierben, de
ez nem olyan mennyiség és főként
összege szerűleg nem olyan jelentős tét-
tel, amely a valutavédelmet kívá-
natossá tenné. Éppen ezért ez a
szempont egyáltalában nem jelent so-
kat. Sokkal súlyosabban esik latba a
kölcsönző szempontjából az a körül-

ZSEBLÁMPAELEMÉK legolcsóbban

MAGYAR-OLASZ AKKUMULÁTORGYÁRBAN

VIG UTCA 31.

mény, hogy a másodhetes és későbbi mozgószínházak teljesen legyenek. Kétségtelen, hogy a rendelet következtében a premiermozgók anyagilag erősödni fognak, de ebből a filmköleszőknek nem lesz hasznuk, mert a premier-mozgószínházak felhasználva eddigi kivételes és diktatórikus helyzetüket, ezután sem fognak többet fizetni a filmért, mint eddig. Ha pedig az utánjátszó és második hét kiesik, illetve fizetőképességében teljesen legyengül és a harmadik hét fizetési színvonalára süllyed, úgy a filmkölesző számításába egy olyan hézag kerül, amit betölteni nem tud. Minden kalkulációnak el fog veszni a reális alapja, aminek egy igen súlyos következménye lesz: a nívó süllyedése. Drága filmeket nem mer venni a filmkölesző. Hogy ez viszont a közönség érdeklődésére hat vissza az örök körforgás törvényei alapján és így a közönség érdeklődése fog megcsappanni, csak természetes és ez igen-igen szomorú kilátásokat rejt magában a magyar filmszakma jövőjének alakulása szempontjából.

A mozgószínház-tulajdonos:

A meggyőződésünk az, hogy a premier mozgószínházak nyerni fognak ezen az üzleten, mert a rendelet azt a rendelkezést fogja magában foglalni, hogy 35—40%-kal lesz drágább a premier mozgószínház helyére a későbbi színházak helyaránál. Ez azonban különösen az olcsóbb kategóriájú helyeknél nem olyan távolság, nem olyan hátrány, amely a közönséget a kényelmesebb, szebb premier-színházról elriasztaná. Így tehát a premier-színház a későbbi színházak közönségének egy részét fel fogja szívni. Ezt a közönséget eddig az a körülmény tartotta a másodhetes és későbbi színházaknál, hogy nemcsak olcsóbban járt moziba, hanem

kétszer annyit kapott, mert két slágert láthatott. Ha most csak egy slágert fog láthatni ott is, akkor a helyár-differencia oly jelentéktelenné zsugorodik össze, amely nem tarthatja vissza a közönséget a másodhetes és későbbi színházakban. Ha valaki 60 fillérért nézhet egy filmet egy premier-színházban, amelyet 40 fillérért néz a másodhetesben, úgy ha a kép érdeklő, feltétlenül a premierszínházban nézi meg.

A premierszínház eddig is aránylag a legolcsóbb kölcsöndíjat fizette és ma sem fog drágábban bérelni filmet, viszont a második és későbbi hét nem fogja tudni az eddigi kölcsöndíjakat tartani közönsége egy jelentős részének elvesztése miatt. A rendelet tehát egyenesen katasztrófa-lis a későbbi színházak szempontjából és információ szerint a rendelet még csak nem is törekedett arra, hogy a későbbi színházakat valami más módon igyekezzék az anyagi romlástól megmenteni. A 35%, — amint fentebb kimutattuk, — egyenesen komolytalan akadály és inkább csak látszat. A másodhetes színház feltétlenül el kell, hogy vérezzen ebben a küzdelemben és vele vérzik a gyártó és kölcsönző is.

A jogász:

Jogászember előtt, aki tisztában van az állami hatalom lehetőségeivel, ez a rendelet mint a közigazgatás egy torzszülöttje fog jelentkezni. Magánjogi viszonyokat közigazgatási úton rendezni nem lehet és nem szabad és a közigazgatásnak nem lehet feladata, de nincs is joga ahhoz, hogy magánjogi kérdésekbe, üzleti gestiókba ilyen hatalmi szóval beavatkozzék.

Tárgyilagosan és nyugodtan felsoroltuk a szempontokat, amelyek szerint a rendeletnek csupán egy örvendő érdekeltje van, a premierszínház és nem kell Cassandrá-ak lenni ahhoz, hogy megjósoljuk, hogy mához egy évre a magyar film- és mozgószínház-szakma romjain fognak ülni azok, akik e rendelet megalkotásának előidézői voltak.

„A FILM“ mindenről tájékoztat!

Riportok pár mondatban

Vajda László és Keleti Márton

Társaság.

Elválaszthatatlanok, mint Romulus és Remus, Dedalus és Ikarus, vagy hogy stilszerűbbek legyünk, mint a Kovács és Faludi, esetleg a Hirsch és Tsuk.

Vajda László a filmrendező, Keleti Márton az asszisztense. Filmet rendeznek, forgatókönyvet írnak. Tehetségesen és jól.

Vajda László született optimista, pedigrés művész, a tehetsége apai örökség. Keleti Márton a pesszimista, örökösen fázik, talán operaénekesnek készül, mert még júliusban is vastag sálba bugyolálja a nyakát.

Rosszat — sajnos — nem tud rájuk senki sem mondani, olyan jól megcsinálták filmjüket: az »Ember a híd alatt«-ot.

Különösen jellemző tulajdonságaikat nem igen lehet az utókor számára megörökíteni; egyetlen szenvedélyük: a jól megfizetett munka.

Hogy mégis valami jelzőt ragasszunk rájuk, idézzük a rokonköltő találó elnevezését:

»Az két lovagok.«

[s]

Fotó Forrai-Karossa

filmfotó technikai laboratorium
(Színes fotók készítése)

V., Hollán u. 16. Telefon: 120-03.

Rendelések felvétele

VII., Erzsébet-körut 8, II. 3 alatt is.

„A FILM“ fotószolgálat

A film furcsaságai

I.

Megismétlődött az az ismeretes hollywoodi történet, amely szerint egy »brilliáns« címhez irattak szövegekönyvét és amikor elkészült a könyv, a filmnek más címet adtak. Jan Kiepura »Adjatok nekünk ezt az éjszakát« című filmjénél ugyanez történt. A filmnek eredetileg »Aida« lett volna a címe, Verdi zenéjének aláfestésével. Addig vajúdott az ügy, amíg lemondtak az »Aida« címről, de az egyiptomi milljót sem tartották szerencsésnek és a hangulatos Niluspart helyett Sorrentóba helyezték át a cselekményt. Ehhez viszont nem illett az »Aida« muzsikája. Új zenét irattak tehát Korngold Erikkel és így az eredeti elgondolásból csak a főszereplő Jan Kiepura az egyetlen, ami még megmaradt.

II.

Az amerikai filmsztárok orvosa, Dr. Dornavy az egyik szaklapban cikket írt arról, hogy miért hal meg a legtöbb filmszínész egész fiatalon. Szerinte ennek legfőként az elégtelen alvás az oka. Hivatásuk halatlatlanul fárasztó, nem marad idejük a pihenésre, keveset esznek, hogy formáikat megőrizték és ezeket a szív nem bírja ki. Kimutatást is közöl állításai igazolására. Eszerint Jack Pickford 30, John Gilbert 38, Rudolf Valentino 31, Mabel Normand 35, Wallace Reid 32 éves korában halt meg. A nőnemű sztárok aránylag jobban vigyáznak egészségükre, ezért a filmszínésznők magasabb kort érnek el, mint a férfiak.

III.

Az »Amerikai Könyvtár Egyesület« évi jelentésében elpanaszolja, hogy a könyvfogyasztás, amely a gazdasági depresszió éveiben állandóan növekedett, most újból csökkenőfélben van. A kölcsönkönyvtárak statisztikája szerint az elmúlt évben kölcsönvett kötetek száma 5%-kal csökkent az előző évi forgalomhoz képest. Szakértők úgy vélik, hogy a csökkenés oka részben a munkanélküliség enyhülése, részben pedig a horgolás újból feltámadt divatja. Amerikában most minden nő horgol és köt. »Akinek pedig pénze van, annak nincsen ideje olvasni, az nem könyvet vesz, hanem moziba megy« — véli a Library Association.

IV.

Greta Garbonak már kora ifjúságában megjövendölték, hogy az autó és lőfegyver szerencsétlenséget fog okozni életében. Azt is megjósolták, hogy nagyon boldogtalan lesz a házassága. Greta Garbó csak akkor ül autóba, ha elkerülhetetlenül szükséges, de repülőgépen sohasem jár, revolvert nem vesz a kezébe és nem megy férjhez. Ilyen bajokat okoznak egy sztárnak a csillagok.

A filmszakma hölgyei-
nek figyelmébe ajánljuk

Somlóné női divatszalonját

(VII., Huszár-u. 6. fldsz. 1.)

ahol izléses, sikkes ruhák és
komplék szolid árban készülnek.

Kikap! Ebédszünet!

Riport „borjúpörkölt” mellett a Srettnernél

Büvös szó, amely ha végighullámzik a műtermen, egyformán örömet vált ki a nagy »sztár«-ból és a legjelentéktelenebb statisztából is.

Többet jelent ez a vezényszó az ezeregyéjszakai »Szezám tárulj«-nál, mert minimálisan egy órai pihenést ajándékoz a stúdiók tempós hajszájában: nem a gasztronomikus élvezetek közelsége, hanem az ebédszünet alatti »bő duma« az, amelynek előre örülnek a kicsik és a nagyok

Ez az egyetlen rendelkezés, amelynek még a szigorú »producer« is ellenvetés nélkül engedelmeskedik. Leteszi a lantot — illetve ceruzáját — és demokratikus egyetértésben csatlakozik a pihenő közösséghez.

A »Hunnia-filmgyár«-ral szemben van a »Srettner«; hogy vendéglő, mindenki sejti. A legfurább társaság gyülekezője.

Az egyik sarokban a filmgyártó vezérigazgató soffőrje *snapszlik*, szomszédságában nagyestélyiben, hercegnői tiarában sopánkodik az egyik statisztahölgy, hogy ma már ritkább az olyan film, amelyen királynői megjelenése a dekoratív hatás létérdeke.

— »Húsz bele!« — süvít fel egy éles tenor és ezzel a makk-tizes sorsa fellebbezhetetlen könyörtelenséggel pecsételtetett meg.

Festékszag és borjúpörkölt; hazai csomagokból kihámozott rántott hús és hosszúlépés; jól vasalt frakkok zsebéből előszégyenkező májzsíros kenyér; vendéglői szervirozásban egy-egy komolyabb étel a »fejesek« számára, ez a Srettner a gyártás ebédszünetében.

* * *

Az operatőr itt nem fotografál, ebédel ő is. Remélem nem lesz féltékeny ha helyette én állítom be a felvevőkészülékemet: a töltőtollat vagy a jól meghegyezett ceruzát.

Ugy rögzítem meg a mondatfoszlányokat, ahogy elkapom a nagy »zür«-ben. Lohr Ferenc jobban értene hozzá. Kifinomottabb a hallóérzéke. De azért próbáljuk meg.

A sztár (még a fehér asztal mellett is primadonna): Mondja, mondja, édes voltam?

Akihez a kérdést intézte (rámutat az előtte fekvő hússzeletre): Sós!...

A sztár (duzzogva): Nem a sniclit kérdem! — Abban a jelenetben, amikor kiderül, hogy a gróf nem fül a vízbe és a hercegnő kénytelen beleegyezni a meszalianzszba! Édes voltam?

Az illető (igenlő bólogatással nyugtatja meg a művésznőt; amit válaszolni szeretne, csak maga elé mormolja): ...mint a szaharin!...

(A gép fárol)

Egy szmokingos valaki: ...két nappal előbb járt le a cédula. Nem akarta megvenni senki.

Egy frakkos úr: ...holnap kihozatom a pucarájból!...

Hangok az úrben: Fialat hagymájuk nincs?

Egy **babesruhás filmszobalány** (sokkal merészebben, mint a kétszavas filmszerepének interpretálásakor): ...és ha a Négus hóba lép?

Kacaj, poháresengés, evőeszközök csörömpölése, nem éppen halotti csönd, otthonosság.

Az óramutató eközben könyörtelenül halad előre. A nagymutató kárörvendve vonszolja maga után a kicsit.

Még tíz perc, még öt, még kettő...

A producer állandóan fixirozza az óramutatókat. Bizalmatlan velük szemben, neki nagyon sürgős a dolog, minden perc pénzébe kerül, az idő pénz, az idő pénz... végre!... az idő pénz, az idő pénz... végre!...

A rendező felemelkedik és mintha az egész társaság imához készülődne, felállnak mindannyian.

* * *

30 másodperc alatt üres a »Srettner«.

Somló Imre

A „GENERALI“ Triesti Általános Biztosító Társulat

Részvénytőke és készpénzbeli tartalékok
összege 1 milliárd 623 millió liran felül.

Budapest, V., Dorottya-utca 10. Telefon: 84-9-18.

Mozgósínházak

**épületeit
berendezését
vetítő és hangleadó gépeit
filmkészletét
üvegezését**

tűz, betöréses-lopás ellen

a legelőnyösebb feltételek mellett biztosítja.

A Társulatnak minden városban van főügynöksége.

A Filmklubban hallottam . . .

A bakkasztal mellett éli ki félpengős örömeit egy ifjú és természetesen bohó szerkesztő. Nem tud szóltanul ellenállni a szerencse féleje mosolygó pillanatnyi örömeinek és legtöbbszörre hangos, de szeltemtelen megjegyzésekkel kíséri egy-egy poentör coup-t.

A közbeszólások zavarják a komoly játékosokat, különösen Márkus Frédit a kitűnő zeneszerzőt, a bakk magántanárát, aki szintén nagy dumás, de önmagának ezt is megbocsájtja.

Az ifjú szerkesztő boldogan teríti szét lapjait, 9-et mutat a kártya, de azért megjegyzi:

— Talán! . . .

Márkus Frédi ártatlan arccal kérdezi meg:

— Milyen időközönként jelenik meg a lapja szerkesztő úr?

— Hetenként — válaszolja gyanútlanul a kérdezett.

— A lapja hetenként jelenik meg, maga pedig mindennap. Bár fordítva lenne! !-

ÉRDEKES

FILMBEMUTATÓK

Metro: Audioszkop

Kár, hogy csak tíz percig tartott a Scala Filmpalota újdonságának bemutatója. Szívesen, örömmel időztünk volna hosszabb ideig ennél a rendkívül érdekes találmánynál, amely szórakoztató formában mutatja meg az utat a plasztikus film tökéletes megoldása felé.

Az »Audioszkop«, a három dimenziós film, a mindjobban tökéletesedő technika jelntős előfutárja, amely abból a feltevésből indul ki, hogy az emberi két szem látási különbözősége adja meg a tárgyak igazi plasztikusságát. Az audioszkopnál két lencsével, két filmzalagra fotografálnak, zöld és vörös színekben, amelyeket együttesen vetítenek a vászonra. Zöld és vörös szemüvegen keresztül ennek a két különböző színű vetítésnek összhatása azután az, hogy a felvett tárgyak és személyek harmadik dimenziót kapnak.

A hatás igazán frappáns. A repülő labda elől félre kapja a néző a fejét; a hölgyek megijednek a kis fehér egértől; önkéntelenül zsebkendőt tartunk szemünk elé, nehogy a kifröccsenő szódavíz arcunkat érje; a néző csodálkozik és nagyszerűen mulat.

A bemutatón lelkes tapsal fogadták ezt az eddig még nem látott újszerű plasztikus kísérletet.

Kultur Filmforgalmi kft:**A világ legszebb városa —
Vademberek — Vadállatok**

Két igen értékes rövid filmet jelentetett meg a Décsi, Palace és Atrium színházak, kísérőműsoraként a Kultur Filmforgalmi kft., amelyek mindegyike kitűnően szolgálja az ismeretterjesztés kultur feladatát.

A világ legszebb városa, Brazília fővárosáról, *Rio de Janeiróról* készült hibátlan felvételsorozat.

Vademberek — Vadállatok, egy darab Afrikát tár elénk; ismeretlen törzsek életszokásait, harcaikat az őserdők vadjaival, olyan szerencsés felvételekben, amelyhez gratulálunk a bátor operatőrnek.

Kovács E. és Tsa:**Boldogság**

Feszülő cselekmény az első filmkockától a befejező blendéig. Tökéletes rendezés, ragyogó színészek, hatásos forgatókönyv: ez a Boldogság, amelyet a Royal és Forum filmszínházak együttesen tűztek műsorukra.

Henry B e r n s t e i n első filmkönyve, aki színpadi sikereinek ötleteit magával hozta erre az új terepre is. Marcel l'Herbier pompás rendezése, a realizmus és a színpadi képszerűség keveréke. Gaby M o r l a y tökéletes színésznő; partnere: Charles B o y e r a forradalmár festő szerepében a film tulajdonképpen sztárja. Ritka színészi képességeivel olyan figurát rajzol elénk, amelyre csak francia filmben, francia színész képes. Még Paulette D u b o s t nevét jegyezzük fel, üde jelenség.

A film fogadtatásának hangulatából az »Örvény« sikerének megismétlődését jósolhatjuk.

Megér egy mondatot...

Walter Reisch vagy Willy Forst? Még a producerek sem tudják, ki rendezi Paula Wessely idei filmjét. Egyelőre még a megfelelő szüzsét sem találták meg.

*

Jön a borzalmak új filmje, »Der Mann, der wieder lebte« a címe és a hosszú Boris Karloff fog ijesztgetni a főszerepben.

*

Tolstoj monumentális regényesodája, a »Háború és béke« júniusban kerül Párisban forgatásra Annabella főszereplésével, V. Tourjansky rendezése mellett.

*

Julien Duvivier úgy látszik, a sötét tónusú témák után a vidámabb szüzsék felé orientálódik. Chevalier-vel »L'Homme du Jour« címmel készíti filmet.

*

Tasnádi-Fekete Mária játssza a »Schlussakkord« c. Ufa-film főszerepét.

*

Várkonyi Mihály játssza az United Artist's »Dancing pirate« c. filmjének főszerepét.

*

Az új Garbo-film csak augusztusban megy műterembe. A film szüzséjét még nem válogatták ki, sőt a rendező személye felől sem döntöttek.

*

Cecil B. de Mille szintén színes filmet rendez. A címe: Buccaneer.

Zalatnay Géza

szerzői est keretében mutatta be Báthy Anna és Korponai Korpás Vali operaénekesnők interpretálásában szerzeményeit. Filmre kívánczó melódiák (A Riviera és A báli keringő c. munkái), amelyeket ez a fiatal zeneszerző ismerttetett meg velünk és amelyeket a közönség forró tapsokkal honorált. A zenekar élén Kenessy Jenő megérdemelt sikert aratott Zalatnay Géza figyelmet érdemlő műveinek vezényletével.

S. L.

Tuchten Harry

Az élet sakktáblájáról a könyörtelen csontkéz, a rettenthetetlen ellenfél egy szerény közkatonát söpört le újra.

Tuchten Harry kollégánk május hó 3-án, Nyíregyházán, üzleti körútja közben, hirtelen beállott szívbénulás következtében elhunyt.

Jó barátot, igazszívű kollégát veszítettünk el benne, akinek emlékére mindenkor szeretettel emlékezünk vissza.

Filmkoprozási

és

Ellenőrző k.f.t.

VII., Erzsébet-körut 8. szám

TELEFONSZÁM: 37-2-87

Táviralcím: „Ifkó“

Kópiák szállítása az összes gyártási központokból

Tisztelet a kivételnek!

Új magyar film, új magyar vállalkozásban. Június közepén viszi műterembe a »Focus Film kft.«, amely az »új« magyar filmgyártás fiataljaiból alakult, akik hittel, tehetséggel igyekeznek dolgozni.

Boross Elemér írta a szellemes és fordulatos forgatókönyvet; Ráthonyi Ákosnak, aki már nem egészen újonc a szakmában, ez lesz az első önálló rendezése. A produkció vezetését Engel György rutinjára bízták.

A »Tisztelet a kivételnek!« szereplői közül csak a főszerepet alakító Ráday Imre személye fix. Egy pesti fiatalember weekendkalandját örökíti meg a »Focus Film« első produkciója.

Hallotta már? . . .

Az angol *Associated British Picture Corporation* egymillió font kölcsönt keresett. Az angol pénzvilág 65 percen belül túljegyezte az egymillió fontot. Te jó Isten, ha itt Pesten valamelyik gyártónk kölcsönt keres, nem jegyeznék túl, de már arról suttognának, hogy a szerencsétlen fizetési zavarokkal küzd.

* * *

Hanyadszor filmesítik meg a »Varieté«-t? Tullió *Carminati*, Anna *Neagle* és Leslie *Banks* kerülnek a már könyökünkön kinőtt artista-dramában a felvevőgép elé, Herbert *Wilcox* rendezői irányítása mellett.

* * *

Gaál Franciska tudvalevőleg két szerep eljátszására kötött szerződést a wieni »Lux«-filmmel. 240.000 schilling gázsit kap a szerencsés művésznő. Ezek tudott dolgok; nemcsak a szakma, a nagyközönség is értesült róla a megjelent kommunikékból. De azt már nem sokan tudják, hogy a szerződés egyik pontja kimondja, hogy a művésznő csak délelőtt 11 órától esti 7 óráig köteles a produkció rendelkezésére állani. Max *Neufeld* a rendező, hogy fogja ezt kibírni?

* * *

Chaplin filmjének a »Modern idők«-nek kísérőzenéjét, amelyet a kitűnő komikus komponált, *Irving Berlin*, az ismert amerikai zeneszerző hangszerelte. A kísérőzenét — amely egymagában is egységes érték — hangversenyturnén akarja az amerikai közönségnek bemutatni.

* * *

»Burgtheater« a címe Willy *Forst* új filmjének, amely a nyáron kerül forgatásra. Karrierregény. Egy színésztörténetet visz a vászonra a *Mazurka* kitűnő rendezője.

* * *

»*Florida Special*« lesz a címe annak az érdekes és újszerű vígjátéknak, amelyet *Ralph Murphy* rendez a *Paramount* részére. A szüzsé különössége, hogy az izgalmas cselekmény elejétől végig egy Newyork—Florida között gördülő luxusvonaton perog le.

Az összes villanszerelési anyagok, Tung-ram, Dekalumen izzók minden méretben, rádió alkatrészek és rádió csövek.

Radó és Radó

selejtfilmkereskedők

Budapest, VIII., Baross-u. 127

Telefon: 36-0-09

A Forrai Karossa Fotólaboratórium riportszolgálat a sürgős rendelések gyors lebonyolítása céljából a Filmházban fióklaboratóriumot szerelt fel, ahol a szakma gyors kiszolgálására permanens szolgálatot tart.

Kartársainknak velünk szolgálatot tenni, amikor erre figyelmüket felhívjuk.

Felelős szerkesztő és kiadó: Fehér Endre.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: VII., Erzsébet-körút 8. (Filmház.)

Telefon: 37-2-87.

Párizsi szerkesztőség: Gergely Ferenc, Paris 6, 8 rue des Ecole de Medecine
Megjelenik évenként tízszer. — Előfizetési ára egy évre tíz pengő.

Elbert és Társa, Budapest, V., Kádár-utca 5. Telefon: 21-3-31.

TÁVIRAT.

BUDAPEST.

1936 APR 23 19 52

2 04 2

22

Vezeték szám

Felvette:

Pavolka

Hivataltól

hó és nap

óra, perc

A 14/23 1950

Ufa film
LUKAFILM

Ufa filmipari és filmkeresk.

Ufa Rt.

Kossuth Lajos utca 13.

Továbbította:

vezetékén

hó és nap

óra, perc

A távirat osztálya

felvevő hivatal

hívó szám

szó

hó és nap

óra

perc

Hivatalos megjegyzések

Alag. 4/12/10 23 19 40

*Felvételeimnél jegyek
elővételben elfogytak
Távírásházák =*

*Edison Muzgó
Duna kerület*

1936. sz. nu. Közbeszélgető távirat.

1935. III. r. 17 r = 1020 db, 1 db 6 drb. N. 60 - A/2. p. Orsz. Közp. Köza

Filmipari és Filmkereskedelmi R.-T.

Budapest, IV., Kossuth Lajos-utca 13.

Telefon: +83—8—58